

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

LEGE

pentru modificarea Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă și a Legii nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

Programul de Guvernare 2017 – 2020 aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 1/2017 pentru acordarea încrederii Guvernului subliniază: *”Crearea de noi locuri de muncă, creșterea gradului de ocupare, mai ales în rândul tinerilor, astfel încât aceștia să poată avea o viață profesională și personală împlinită, pot fi realizate numai printr-un învățământ ancorat în realitățile pieței muncii, care, pe lângă competențele profesionale, pune accent pe spiritul antreprenorial și competențele socio-emoționale, precum și prin promovarea învățării pe tot parcursul vieții.*

La secțiunea *”Șanse reale pentru tineri”* Programul de Guvernare face referire la *”Implementarea programului Garanția pentru Tineret”* (număr de tineri potențiali beneficiari 400.000 cu vârste între 16 și 24 de ani, sursa de finanțare Programul Operațional Capital Uman, implementare 2017 – 2020). Printre măsurile propuse se numără:

- acordarea subvenției lunare de 250 de euro, pe o perioadă de 1-3 ani, pentru angajatorii care organizează programe de ucenicie;
- acordarea subvenției de 300 euro/lună pentru angajatorii care organizează stagii de specializare pentru absolvenții de învățământ superior pentru o perioadă de 6 luni.

Investiția în capitalul uman este principalul instrument prin care Uniunea Europeană acționează pentru asigurarea competitivității și pentru relansarea durabilă a economiei. La nivel național niciun tip de investiție finanțată din fonduri europene nu poate produce efectele scontate dacă nu este însoțită de o strategie coerentă pentru dezvoltarea capitalului uman și de un cadru național de reglementare, bine fundamentat, care să permită finanțarea adecvată destinată îmbunătățirii competențelor și creșterii nivelului de ocupare a forței de muncă, la o scară corespunzătoare. Deși în procesul de programare a Programului Operațional Capital Uman 2014-2020 pentru fiecare axă prioritară au fost stabiliți indicatori și ținte exprimate în termeni calitativi sau cantitativi în conformitate cu normele specifice fondurilor, totuși sumele de care vor putea beneficia persoanele fizice și angajatorii

pentru formare profesională de tip ucenicie la locul de muncă și stagii pentru absolvenții de învățământ superior nu au fost actualizate printr-un act normativ la nivel național.

Menționăm că, eligibilitatea cheltuielilor pentru intervențiile de tip ucenicie la locul de muncă și stagii pentru absolvenții de învățământ superior se fundamentează pe baza normelor naționale prin utilizarea unor metode de calcul juste, echitabile și verificabile.

În procesul de elaborare a Programului Operațional Capital Uman 2014-2020 pentru fiecare axă prioritară au fost stabiliți indicatori și ținte exprimate în termeni calitativi/cantitativi în conformitate cu normele specifice fondurilor.

La calculul indicatorilor cuprinși în Programul Operațional Capital Uman (versiunea 1.4, program eligibil de la 01.01.2014 până la 31.12.2023 potrivit deciziei CE C(2015)1287 din 25.02.2015) au fost utilizate următoarele estimări:

- acordarea sumei de 1125 lei/lună (echivalentul în lei a 250 euro/lună) – pentru angajatorul care încheie un contract de ucenicie, pe perioada derulării acestuia;
- acordarea sumei de 1350 lei/lună, echivalentul a 300 euro/lună, pe perioada derulării contractului de stagiu pentru angajatorii care încheie un contract de stagiu.

1.1 Descrierea situației actuale privind implementarea dispozițiilor Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 498 din 7 august 2013

Nivelul scăzut de participare la programele de formare profesională prin ucenicie la locul de muncă poate fi explicat prin existența unor elemente de decuplare între angajatori, lucrători și furnizorii de formare.

Având în vedere lipsa atractivității programelor de ucenicie pentru angajatori precum și pentru potențialii ucenici, fapt care se reflectă în dezechilibrul dintre cererea și oferta de programe de ucenicie, în contextul *proiectului POAT 2007-2013*, Ministerul Muncii și Justiției Sociale a participat la implementarea proiectului pilot “Evaluarea interimară a aplicării legislației în domeniul uceniciei și formularea unor recomandări de îmbunătățire a implementării acesteia, Dezvoltarea capacității ministerelor de a elabora analize economice și financiare în vederea sprijinirii procesului de formulare a politicilor publice relevante pentru programarea și implementarea instrumentelor structurale”, cod SMIS – 44000, implementat de Cancelaria Prim-Ministrului împreună cu experții Băncii Mondiale.

Prin activitățile proiectului au fost identificate o serie de puncte slabe:

- ✓ oportunitățile de ocupare pentru posturile de muncitori calificați sunt limitate, în condițiile în care în ultimii ani s-a constatat o migrare masivă a forței de muncă calificate spre acele State Membre ale UE unde salariile oferite pentru practicarea aceluiași ocupații sunt substanțial mai mari decât cele practicate în România;
- ✓ persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, cu accent pe tinerii NEET și persoanele peste 45 de ani, care nu dețin o calificare cerută pe piața forței de

muncă, sunt expuse în mai mare măsură șomajului de lungă durată;

- ✓ angajatorii reclamă lipsa personalului calificat;
- ✓ angajatorul care încheie un contract de ucenicie, pe perioada derulării acestuia, poate solicita și beneficiază de 60% din valoarea indicatorului social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă, în vigoare, prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, respectiv 300 de lei/lună, sumă insuficientă pentru acoperirea cheltuielilor cu salariul și formarea profesională a ucenicului;
- ✓ angajatorii, cu accent pe cei de tip IMM-uri, nu dispun de resurse financiare care să acopere costul formării și salariului ucenicilor.

În acest context a fost inițiat un proces de consultare în mai multe etape și cu destinatari diferiți, respectiv:

- cu agenții economici în vederea culegerii de informații cu privire la gradul de cunoaștere de către firme a sistemului actual de ucenicie, respectiv percepțiile, experiențele și potențialul acestora de organizare a uceniciei la locul de muncă;
- cu persoanele cuprinse în programe de ucenicie în vederea culegerii de informații cu privire la experiențele, motivațiile, nevoile, așteptările și perspectivele de carieră ale persoanelor care au încheiat un contract de ucenicie;
- cu stakeholders în vederea obținerii de comentarii cu privire la caracteristicile opțiunii preferate alese de grupul de lucru și a contribuțiilor concrete cu privire la acțiunile post adoptare.

În perioada ianuarie - decembrie 2016 au fost încheiate numai 167 contracte de ucenicie și 159 convenții prin care angajatorii au beneficiat la cerere, de 60% din valoarea indicatorului social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă, în vigoare prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

Precizăm că potrivit art. 16 din Legea nr. 279/2005, republicată, finanțarea formării profesionale prin ucenicie la locul de muncă se poate realiza din mai multe surse: resurse proprii ale angajatorilor; sponsorizări ale persoanelor fizice și/sau juridice; bugetul asigurărilor de șomaj; fonduri structurale europene; alte surse legale constituite: donații, taxe etc.

În urma concluziilor rezultate din procesul de consultare s-a propus revizuirea finanțării programelor de ucenicie.

Efecte anticipate:

- îmbunătățirea structurii ocupaționale a forței de muncă;
- reducerea numărului de muncitori necalificați cu 20% până în 2020;
- adaptarea forței de muncă la nevoile angajatorilor pentru evitarea concedierilor individuale și colective;
- valorificarea oportunităților de finanțare din POCU a formării profesionale prin ucenicie la locul de muncă.

Având în vedere cele prezentate, Ministerul Muncii și Justiției Sociale propune modificarea și completarea Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 498 din 7 august 2013.

1.2 Descrierea situației actuale referitoare la Legea nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior:

Atât pentru România, cât și pentru majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene, șomajul în rândul tinerilor absolvenți de învățământ superior precum și dificultățile în ceea ce privește integrarea acestora pe piața muncii reprezintă provocări majore.

Potrivit art. 27 din Legea nr. 335/2013, cu modificările ulterioare, finanțarea stagiului se poate realiza din următoarele surse: bugetul propriu al angajatorului; fond social european; bugetul asigurărilor pentru șomaj; sponsorizări ale persoanelor fizice și/sau juridice; alte surse.

În condițiile în care perioadele de stagii reprezintă un element esențial al Garanției pentru tineret, se impune modificarea legislației naționale în vigoare pentru adoptarea unor măsuri stimulatorii.

În prezent sumele acordate angajatorilor din BAȘ pentru încheierea contractelor de stagiu sunt foarte mici, raportat la salariile practicate pe piața muncii pentru forța de muncă înalt calificată.

Potrivit art. 28 alin.(1) din Legea nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, cu modificările ulterioare, angajatorii care încheie un contract de stagiu primesc, la cerere, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, pe perioada derulării contractului de stagiu, pentru un stagiar, o sumă egală cu de 1,5 ori valoarea indicatorului social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă în vigoare, respectiv 750 lei/lună și numai în limita fondurilor alocate anual cu această destinație.

În perioada ianuarie - decembrie 2016 au fost înregistrate 55 de contracte de stagiu în condițiile art. 28 alin.(1) din Legea nr. 335/2013, cu modificările ulterioare.

În acest context creșterea cuantumului sumelor acordate reprezintă o măsură utilă care va garanta că stagiile vor facilita în mod eficient tranziția de la mediul universitar la locul de muncă, crescând astfel șansele de angajare ale tinerilor absolvenți de învățământ superior.

Având în vedere cele prezentate, Ministerul Muncii și Justiției Sociale propune modificarea și completarea Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată, și a Legii nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, cu modificările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial nr. 776 din 12 decembrie 2013.

2. Schimbări preconizate

Proiectul de lege propune modificarea și completarea Legii nr. 279/2005, republicată, privind ucenicia la locul de muncă, astfel:

- Stimularea angajatorilor pentru a încheia contracte de ucenicie, potrivit Programului de Guvernare:

- angajatorul care încheie un contract de ucenicie, pe perioada derulării acestuia, beneficiază, la cerere, de o sumă în cuantum de 1125 lei/lună (echivalentul în lei a 250 euro/lună) din bugetul asigurărilor pentru șomaj (fonduri europene structurale și de investiții - asistența financiară nerambursabilă acordată României, conform legii și cu respectarea condițiilor finanțatorului, și fonduri publice naționale);

- Ucenicia la locul de muncă se va organiza pentru nivelurile 2, 3 și 4 de calificare, stabilite prin HG nr.918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor.

-Dispoziții tranzitorii și finale:

o contractele de ucenicie încheiate potrivit prevederilor Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi, își produc efectele până la expirarea perioadei pentru care au fost încheiate potrivit legislației în vigoare la data încheierii lor;

o Ministerul Muncii și Justiției Sociale va elabora și va supune spre aprobare modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 855/2013, în termen de 30 de zile de la data publicării legii în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Prin modificarea Legii nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 776 din 12 decembrie 2013, cu modificările ulterioare, se propune:

- Stimularea angajatorilor pentru a încheia contracte de stagiu prin majorarea sumelor acordate de la 750 lei/lună la 1350 lei/lună, potrivit Programului de Guvernare:

o angajatorii care încheie un contract de stagiu primesc lunar, la cerere, o sumă în cuantum de 1350 lei, echivalentul a 300 euro/lună, pe perioada derulării contractului de stagiu din bugetul asigurărilor pentru șomaj, în limita fondurilor alocate; măsura va putea fi finanțată din fonduri europene structurale și de investiții și din fondurile publice naționale aprobate în bugetul asigurărilor pentru șomaj.

- Extinderea surselor de finanțare a stagiilor pentru absolvenții de învățământ superior prin introducerea fondurilor europene structurale și de investiții.

- Stabilirea dispozițiilor tranzitorii și finale:

- o contractele de stagiou încheiate potrivit prevederilor Legii nr. 335/2013, cu modificările ulterioare, aflate în derulare la data intrării în vigoare a legii, își produc efectele până la expirarea perioadei pentru care au fost încheiate potrivit legislației în vigoare la data încheierii lor.

Sumele din bugetul asigurărilor pentru șomaj destinate finanțării acestor măsuri vor fi alocate în limita bugetului aprobat pe 2017 și a estimărilor pe anii următori. Accesarea de fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014 – 2020, se va realiza din POCU, Axele Prioritare 1, 2, 3, 4 și 5, conform legii și cu respectarea condițiilor finanțatorului.

În tot cuprinsul Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată, și al Legii nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, cu modificările ulterioare, sintagma "Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice" se înlocuiește cu sintagma "Ministerul Muncii și Justiției Sociale".

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prezentul proiect de act normativ are în vedere faptul că măsurile propuse nu se substituie cheltuielilor publice sau asimilabile din regiunile vizate, astfel, alocațiile financiare din fondurile europene structurale și de investiții nu vor genera reducerea cheltuielilor naționale în regiunile respective, acestea venind în completarea cheltuielilor naționale publice.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Investițiile în formarea profesională de tip ucenicie la locul de muncă și stagii pentru absolvenții de învățământ superior sunt esențiale pentru a stimula creșterea economică și competitivitatea mediului de afaceri deoarece competențele determină capacitatea resurselor umane de a crește productivitatea muncii.

Pe termen lung, competențele obținute prin ucenicie la locul de muncă pot stimula inovarea și creșterea economică și pot da valoare adăugată producției în cadrul lanțului valoric.

2¹ Impactul asupra sarcinilor administrative

Proiectul de act normativ nu impune noi sarcini administrative.

<p>2² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii</p>	<p>Prin măsurile propuse se urmărește sprijinirea angajatorilor întreprinderilor mici și mijlocii care nu dispun de resurse financiare pentru a angaja și păstra forța de muncă calificată.</p> <p>Prin proiectul de act normativ se anticipează îmbunătățirea calității forței de muncă care deține calificări de nivel superior în cadrul IMM-urilor, în condițiile în care foarte multe IMM-uri nu dispun de resurse financiare necesare pentru a salariza forța de muncă înalt calificată.</p>
<p>3. Impactul social</p>	<p>Până în 2020, 20% din noile locuri de muncă vor necesita competențe la un nivel mai ridicat.</p> <p>Formarea profesională în condiții reale de muncă, prin ucenicie la locul de muncă are potențialul de a ridica atât standardele cât și nivelurile de reușită pentru a se asigura că forța de muncă este în măsură să se adapteze la schimbările, din ce în ce mai numeroase, de pe piața muncii. În acest context, prin proiectul de act normativ se anticipează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - îmbunătățirea structurii ocupaționale a forței de muncă; - adaptarea forței de muncă la nevoile angajatorilor pentru evitarea concedierilor individuale și colective; - creșterea competențelor profesionale la nivelul forței de muncă; - facilitarea trecerii de la învățarea în mediul de educație la cerințele formării profesionale la locul de muncă; - crearea cadrului necesar de finanțare care să permită profesionalizarea forței de muncă tinere în contextul învățării pe parcursul întregii vieți; - utilizarea eficientă a fondurilor europene prin programe de ucenicie la locul de muncă și stagii.
<p>4. Impactul asupra mediului</p>	<p>nu e cazul</p>
<p>5. Alte informații</p>	

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt,
pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent (2017)	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						

<p>c) bugetul asigurărilor sociale de stat</p> <p>d) bugetul asigurărilor pentru șomaj:</p> <p>i. cheltuieli de personal</p> <p>ii. bunuri și servicii</p>								
<p>3.Impact financiar, plus/minus, din care:</p> <p>a) buget de stat</p> <p>b) bugete locale</p> <p>c) bugetul asigurărilor sociale de stat</p>	-							
<p>4.Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare</p>								
<p>5.Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare</p>								
<p>6.Calculare detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare</p>								
<p>7. Alte informații</p>		<p>Sumele din bugetul asigurărilor pentru șomaj destinate finanțării acestor măsuri vor fi alocate în limita bugetului aprobat pe 2017 și a estimărilor pe anii</p>						

		următori. Accesarea de fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014 – 2020, se va realiza din POCU, Axele Prioritare 1,2,3,4 și 5, conform legii și cu respectarea condițiilor finanțatorului.				
--	--	---	--	--	--	--

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate: 1. Hotărârea Guvernului nr. 855/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă;
1 ¹ Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ

<p>1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5. Informații privind avizarea de către:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi 	<p>Consiliului Legislativ a avizat favorabil proiectul prezentului act normativ prin avizul nr.173/2017. Consiliul Economic și Social a avizat favorabil proiectul prezentului act normativ prin avizul nr. 985/28.02.2017.</p>
<p>6. Alte informații</p>	

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Transparența proiectului de act normativ a fost asigurată potrivit dispozițiilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedură de urgență prevăzută la art. 76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM – MINISTRU

SORIN MIHAILGRINDEANU